

Vzpomínka na paní Martu Gebauerovou

(*6. 8. 1921, †28. 7. 2008)

Dne 16. 11. 1920 vstoupili do stavu manželského pan František Novák, spolumajitel nábytkové továrny a parní pily v Černé Hoře a paní Anna (rozená Trojanová).

Dne 6. 8. 1921 se jim v Rájci nad Svitavou narodila jediná dcera Marta – naše maminka, babička a prababička. S rodiči bydlela v Rájci nad Svitavou, kde také navštěvovala obecnou školu. Po jejím ukončení se s rodiči přestěhovala do Brna, kde pokračovala ve studiu na dívčím reálném gymnáziu. Studium ukončila dne 14. 6. 1940 maturitní zkouškou a získala vysvědčení dospělosti. Po celou dobu studia neměla jinou známku než „výbornou“ a byla premiantkou třídy.

Její představa byla, že půjde studovat vysokou školu. Bohužel však v roce 1939 došlo k okupaci republiky a po studentské manifestaci dne 17. listopadu i k uzavření vysokých škol. Nešla tedy studovat vysokou školu, ale své všeobecné vzdělání si ve školním roce 1940/41 doplnila odborným ekonomickým vzděláním, a to absolvováním abiturientského kursu na obchodní akademii v Brně.

Její matka Anna vyrůstala v Trojanově rodině se svými sestrami Marií, Emílií, Martou a bratrem Josefem. Její sestry se tak jako ona provdaly a měly dcery, nebo syny. Vztah mezi sourozenci byl velmi vřelý, což se projevilo i na vzájemném vztahu babičky ke svým bratrancům.

V bytě rodičů naší babičky bydlel do zavření vysokých škol její bratranec Václav Škrobal, který v Brně studoval medicínu. V Rájci nad Svitavou zase bydlel její bratranec Zdeněk Okáč. Naše babička se svojí maminkou jezdily pravidelně navštěvovat matčinu sestru do Rájce nad Svitavou. Tak se také při jedné takové návštěvě stalo, že bratranec Zdeněk Okáč seznámil svoji sestřenicí Martu s Miloslavem Gebauerem – naším dědečkem. Ten pracoval v Rájci nad Svitavou jako státní úředník a se Zdeňkem Okáčem hrával pravidelně hokej za místní sportovní klub.

Naše babička se dne 30. 8. 1941 v Brně provdala za Miloslava Gebauera. Po svatbě spolu bydleli asi rok v podnájmu v Rájci nad Svitavou a poté se přestěhovali do samostaného bytu v Brně, kde spolu bydleli až do konce druhé světové války. V červnu 1943 se jim narodil syn Miloslav. V lednu 1944 zemřel tatínek naší babičky František Novák a její matka ovdověla. Od té doby s Martou bydlela její matka ve společné domácnosti až do své smrti.

Po skončení druhé světové války a odsunu Němců ze Sudet nastoupil náš dědeček – její manžel jako referent důchodkové kontroly do Karviné - Doly. Asi po dvou měsících se za manželem do Karviné přestěhovala naše babička se svým synem Miloslavem a svojí maminkou. V červnu 1947 se manželům narodil syn Pavel. Do roku 1957 spolu všichni bydleli, v jedné ze dvou bytových jednotek, v domě konfiskovaném po odsunu němců v Karviné – Dolech. Tento dům byl městem Karviná odprodán druhému spolunájemníkovi

panu Kubinovi a v roce 1957 se rodina i s babičkou přestěhovala do nově postaveného domu OKD v Karviné – Fryštátě, kde prababička, babička i dědeček dožili do své smrti.

Naše babička Marta pečovala o nás dva své syny do roku 1951. V roce 1951 se domluvila se svou maminkou a od pololetí začala učit na zástup na základní škole v Karviné – Solci. V té době se o nás starala a pečovala o naši výchovu její matka Anna Nováková. Vzhledem k hlasovým problémům musela naše babička práci učitelky v polovině školního roku nechat.

V roce 1953 si naše babička našla jinou, hlasově nenáročnou práci a začala pracovat v investiční úctárně na obvodním ředitelství OKD v Karviné - Dolech. V roce 1956 došlo k reorganizaci OKD a babička přešla na Důl Doubrava, kde pracovala na investičním odboru jako referent přípravy investic. Tuto funkci vykonávala až do roku 1962, kdy přešla do odboru práce a mezd. Zde pracovala až do roku 1973 kdy odešla do zasloužilého starobního důchodu.

Naše babička byla, jak se to dnes moderně říká workoholička. Maximum času věnovala své práci. To si mohla dovolit, jen proto, že funkci matky suplovala její matka, která nás vychovávala a vedla jí domácnost. V roce 1964 byla babička zvolena do výboru ZO ROH na šachtě a tam pracovala v dobrovolné funkci referenta KNP a rekreace. Tuto činnost vykonávala až do odchodu do starobního důchodu.

I potom ještě několik let – do roku 1978 dojížděla do Ostravy na Krajskou odborovou radu, kde vypomáhala v oblasti expedování rekreačních a lázeňských poukazů. Od března 1979, kdy zemřela její maminka, vypomáhala s prací svému manželovi, který v důchodu vykonával funkci pokladníka oddílu ledního hokeje Baníku Čs. Armáda.

Když manžel v roce 1985 ukončil činnost pokladníka byli spolu doma. Věnovali se domácnosti, zahrádce kterou měli u domu, chodili spolu na procházky a užívali si zasloužený důchod. Pokud babička mohla a synové potřebovali jakoukoli pomoc, tak jim ji nikdy neodepřela.

Její obrovskou celoživotní láskou se staly hory. V roce 1946 na první poválečné dovolené poprvé navštívila s manželem Vysoké Tatry, které jim oběma učarovaly. Kdykoli se jim potom naskytla možnost, tak se znovu do Vysokých Tater vraceli. Později - od roku 1954 do roku 1964 tam každý rok v létě trávila dovolenou s manželem, dětmi a svojí maminkou. Dokonce si tam prověřovala i kvality svých budoucích snach.

Dalším, co jí učarovalo bylo Jaderské moře. Se svým manželem trávili dovolenou u moře, kde v Jugoslávii navštívili různá rekreační místa.

Naše babička byla trochu tvrdohlavá, ale velmi pracovitá a smyslem celého jejího života byla práce a rodina. V letech 1988 – 1990 pomáhala i s manželem své vnučce Lence při hlídání svého pravnoučka Martina Bílka, který se narodil její vnučce během studia vysoké školy.

V posledních letech života s manželem se o něj velmi pečlivě starala. Neměla to lehké, protože v posledních 5 letech se u něj již výrazně projevilo stárání a skleróza. Naše babička však tyto problémy překonávala a pečovala o něj s láskou až do smrti. V té době bylo pro ně oba rozptýlením to, že je pravidelně navštěvovali synové a snachy a dle svých možností

i vnuci a pravnuci. Také její kamarádky paní Seberová a Ulmanská ji pravidelně navštěvovaly a přicházely ji rozptýlit a potěšit. Po manželově smrti se upnula na nás své dva syny. Oba jsme ji prakticky denně navštěvovali a věnovali se jí až do smrti. Skonala v nemocnici v klidu smířená se smrtí.

Závěrem jen tuto doušku:

Odešel nám dobrý člověk, každý ho měl rád,
odešel nám v nenávratno, teď musíme jen vzpomínat.

Poznámka: Naše babička, tak jako její manžel a maminka, měla pohřeb žehem a urna s jejím popelem je uložena na hřbitově v Karviné – Mizerově v urnovém hrobě číslo 180 ve skupině 3UH v části hřbitova Urnový háj spolu s urnami její maminky Anny Novákové a jejího manžela Miloslava Gebauera. Kdo by jste se za ní chtěli podívat, tak ji tam najdete.